

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední zemědělská a ekonomická škola, Třebíč, Žižkova 505

Žižkova 505, 674 23 Třebíč

Identifikátor školy: 600 015 378

Termín konání inspekce: 16. – 20. únor 2004

Čj.:	k4-1008/04-05097
Signatura:	ok4fx501

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, práce s počítačem a ve vybraných odborných předmětech studijních oborů 41-41-M/001 Agropodnikání a 64-43-M/002 Ekonomika zemědělství a výživy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, práce s počítačem a ve vybraných odborných předmětech oborů denního studia 41-41-M/001 Agropodnikání a 64-43-M/002 Ekonomika zemědělství a výživy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, práce s počítačem a ve vybraných odborných předmětech studijních oborů 41-41-M/001 Agropodnikání a 64-43-M/002 Ekonomika zemědělství a výživy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední zemědělská a ekonomická škola, Třebíč, Žižkova 505 je příspěvkovou organizací zřízenou krajem Vysočina a sdružující tyto součásti: střední zemědělskou a ekonomickou školu s kapacitou 340 žáků, domov mládeže s možností ubytování 157 osob a školní jídelnu pro 350 strážníků. Ve škole jsou vyučovány studijní obory denního studia 41-41-M/001 Agropodnikání, 64-43-M/002 Ekonomika zemědělství a výživy, obor dálkového nástavbového studia 64-41-L/517 Podnikání v oborech zemědělství a lesního hospodářství. Ke dni ukončení inspekce zde studuje 212 žáků denního a 22 žáků nástavbového studia. Ve škole pracuje 25 pedagogických a 21 nepedagogických zaměstnanců. V souladu se zřizovací listinou škola provozuje doplňkovou činnost (pronájem nebytových prostor, poskytování ubytování, pozemní dopravu vyjma železniční a silniční motorové dopravy, chov domácích a zoologických zvířat a poskytování souvisejících služeb, provozování autoškoly, pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí, včetně lektorské činnosti).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělání ředitele školy odpovídá legislativně stanoveným požadavkům. Většina pedagogických pracovníků, kteří vyučují sledované předměty, je plně kvalifikovaná. Dvě vyučující anglického jazyka a jedna učitelka předmětu obchodní korespondence nesplňují podmínku odborné způsobilosti, jedna učitelka německého jazyka a jedna učitelka obchodní korespondence nemají potřebnou odbornou ani pedagogickou způsobilost. Výchovná poradkyně je kvalifikovaná pro výuku předmětů aprobační skupiny živočišná výroba – biologie. Kvalifikační studium pro výchovné poradce neabsolvovala. Při sestavování úvazků ředitel až na výjimky zohlednil odbornou a pedagogickou způsobilost a délku praxe pedagogických pracovníků.

Předložený organizační řád s organizačním schématem je funkční dokument zřetelně vymezující strukturu školy (úsek teoretického vyučování, praktického vyučování, výchovy mimo vyučování, ekonomický, personální, sekretariát, úsek zvláštních úkolů a doplňkové činnosti), systém vedení, podřízenosti a zastupitelnosti zaměstnanců. Vedoucí pracovníci

vykonávají své funkce na základě písemně stanovených náplní práce, ostatní zaměstnanci se řídí obecně platným pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení. Rozšířené vedení, k němuž kromě ředitele a jeho zástupce přistupují vedoucí učitel praxe a hospodářka, pracuje operativně. Nejdůležitějším poradním a metodickým orgánem je pedagogická rada, aktuální úkoly jsou řešeny na provozních poradách. Část kompetencí v oblasti vzdělávání a výchovy přenesl ředitel školy na předmětové komise, které se ve své činnosti zaměřují zejména na obsahové naplňování učebních osnov a na záležitosti organizační. Méně pozornosti věnují metodickému vedení výuky. Jako poradní orgán slouží rovněž rada sdružení rodičů. Přenos informací vůči zaměstnancům je realizován prostřednictvím porad, aktualizací informačních tabulí ve společných prostorách a osobním kontaktem.

Systém vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků vychází sice ze snahy zajistit bezproblémový průběh výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy, postrádá však výraznější inovační prvky směřující ke zvýšení efektivity výuky. Kromě pedagogické pracovnice přijaté k zastoupení vyučujícího v dlouhodobé pracovní neschopnosti ve škole nepůsobí další začínající učitelé. V tomto případě ředitel oficiálně nezajistil odbornou a pedagogickou pomoc. Péče nekvalifikovaným učitelům je poskytována částečně vedením školy, aktivitami v rámci předmětových komisí i možností dalšího odborného a metodického vzdělávání. Výše uvedená opatření však výrazně pozitivně neovlivnila organizaci výuky ani variabilitu používaných metod a forem práce některých vyučujících. Kontrolní činnost členů vedení školy probíhá plánovitě a směřuje do všech oblastí. Hospitační činnost provádí ředitel školy, jeho zástupce, vedoucí učitel praxe a předsedové předmětových komisí podle předem stanovených plánů a vytýčených cílů. Zjištěné závěry jsou prokazatelně projednávány s jednotlivými vyučujícími, v obecné rovině prezentovány na jednáních pedagogické rady i operativních poradách a slouží jako podklady pro přiznávání nadtarifních složek platů. Z předložené dokumentace, hospitačních záznamů a dalších zjištění vyplývá, že je sledován především obsah učiva, průběh hodin, využití didaktické techniky apod. Mezi pozorovanými jevy však chybí důležitá hlediska použitých metod a forem práce, motivace a psychohygieny výuky nebo získávání potřebných kompetencí žáků. Další vzdělávání pedagogických pracovníků dle finančních možností ředitel podporuje a sleduje. Aktivity jsou zaměřeny na management, počítačovou gramotnost, doplnění nových informací v odborných i všeobecně vzdělávacích předmětech a jazykovou vybavenost vyučujících.

Systém vedení ve vztahu k profesionálnímu růstu zaměstnanců a zlepšování výsledků vzdělávání a výchovy postrádá účinné autoevaluační principy.

Od poslední inspekce nedošlo v oblasti personálních podmínek k zásadním změnám.

Úroveň personálních podmínek umožňuje realizaci vzdělávacích programů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají vzhledem k předmětu inspekce dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova s přiléhajícím domovem mládeže byla uvedena do provozu v roce 1963. Je umístěna v rozlehlém přírodním prostoru spolu se školní jídelnou, tělocvičnou a halou pro zemědělské stroje. Oplocený areál, lokalizovaný v okrajové městské čtvrti, dále zahrnuje hřiště na kopanou s běžeckou dráhou, volejbalové hřiště, tenisový kurt a rozsáhlou botanickou zahradu s okrasnou a užitkovou zelení.

V hlavní budově je deset dostatečně prostorných kmenových tříd s velmi dobrou estetickou úrovní. Jsou vybavené starším, postupně obnovovaným nábytkem a částečně i audiovizuální technikou a názornými pomůckami (zpětné projektory, televizní přijímače, video, modely, obrazové tabule apod.). Jako odborné pracovny jsou využívány učebna a laboratoř chemie, biologie, laboratoř rostlinné výroby, chovu hospodářských zvířat a cvičná dojírna, dvě učebny výpočetní techniky, techniky administrativy, motorových vozidel, praxe, zámečnická a dřevařská dílna. V budově se nacházejí dvě třídy využívané převážně pro výuku anglického jazyka. Nedostatkem je absence učebny německého jazyka. Vzhledem k počtu žáků jsou prostorové kapacity školy využívány pouze zčásti.

Žáci mohou používat volně přístupnou kopírku a automaty na studené a teplé nápoje. Učitelská a žakovská knihovna obsahují beletrii, odbornou i populárně naučnou literaturu a starší literaturu pedagogickou. Počet titulů moderní pedagogické literatury je nízký.

Žáci mají k dispozici učebnice i některé další učební texty včetně sbírek úloh a různých kopírovaných materiálů pro většinu sledovaných všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů s výjimkou předmětu ekonomika. Pro výuku německého jazyka chybí dostatečný počet vhodných poslechových nahrávek rodilých mluvčích, slovníků respektujících současnou ortografickou reformu nebo titulů cizojazyčné beletrie. Množství jazykových příruček se spisovnou normou českého jazyka je rovněž omezené. Škola je dostatečně vybavena názornými učebními pomůckami především pro výuku odborných předmětů studijního oboru agropodnikání. Žákům se speciálními vzdělávacími nejsou poskytovány žádné kompenzační pomůcky.

Prostředky výpočetní techniky v obou počítačových učebnách neodpovídají současným nárokům na výuku předmětů z oblasti informačních a komunikačních technologií. Omezená výkonnost a kapacita PC nepříznivě ovlivňuje možnosti využití nejnovějšího softwaru a minimalizuje počítačovou podporu sledovaných všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů s výjimkou předmětu práce s počítačem přímo při vyučovacím procesu. Jako citelný nedostatek je tato skutečnost chápána především při výuce obchodní korespondence, která je ve všech ročnících dosud realizována pouze prostřednictvím psacích strojů. Přístup k internetu i výpočetní technice mimo vyučování je umožněn většině žáků.

Vybavení školy učebními pomůckami, didaktickou technikou, učebnicemi a dalšími materiály pro vyučování sledovaných předmětů umožňuje plnění osnov sledovaných studijních oborů na základní úrovni.

Využívání materiálních zdrojů průběžně kontrolují vedoucí pracovníci školy především každodenním osobním kontaktem, prostřednictvím hospitační činnosti apod. Na základě zjištěných skutečností a požadavků předmětových komisí jsou následně přijímána opatření ke zlepšování materiálně technických podmínek, např. doplňováním a inovací výpočetní techniky (datapojektor), učebních pomůcek a knižního fondu.

Ředitelství školy zpracovalo plán investiční činnosti i údržby majetku včetně plánu rozvoje a využití výpočetní techniky v souladu s reálnými požadavky a finančními možnostmi.

Materiálně technické zázemí školy slouží k zajištění schůzové činnosti různých veřejných složek, tělovýchovné organizace využívají zvláště tělocvičnu a tenisové kurty, škola nabízí možnost ubytování v domově mládeže pro žáky i veřejnost.

Materiálně technické podmínky jsou vzhledem ke sledovaným předmětům hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Studijní obory jsou realizovány v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným MŠMT dne 24. 1. 2003 pod čj. 30 952/02-21. Podle Výkazu Škol (MŠMT) V 7-01 o střední odborné škole jsou vykazováni k 30. 9. 2003 dva žáci individuálně integrování dle směrnice MŠMT 13 710/2001-24 ze dne 6. 6. 2002. Pro tyto žáky jsou zpracovány individuální vzdělávací programy, které však mají velmi rámcový charakter.

Vzdělávací programy vyučovaných oborů jsou realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Výuka studijního oboru 41-41-M/001 Agropodnikání probíhá podle učebních dokumentů schválených MŠMT dne 9. 8. 2000 pod čj. 25 057/2000-23 s platností od 1. 9. 2000.

Výuka 1. – 3. ročníku studijního oboru 64-43-M/002 Ekonomika zemědělství a výživy probíhá podle učebních dokumentů schválených MŠMT pod čj. 15 382/2001-23 dne 10. 4. 2001 s platností od 1. 9. 2001.

Výuka 4. ročníku studijního oboru 64-43-M/002 Ekonomika zemědělství a výživy probíhá podle učebního plánu schváleného MŠMT dne 26. 8. 1993 pod čj. 21 570/93-23.

Provedené úpravy platných učebních plánů jsou v kompetenci ředitele školy a v souladu s reálnou výukou. Vyučování ve všech sledovaných předmětech probíhalo podle platných učebních osnov. Povinná a další dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vyučovaných oborů.

Kontrolu naplňování učebních osnov provádí ředitel školy, zástupce ředitele a vedoucí předmětových komisí. Uplatňované mechanismy sledují rozvržení a obsah probíraného učiva a jsou orientovány především na vědomosti žáků. V menší míře jsou zaměřeny na získávání konkrétních dovedností a klíčových kompetencí stanovených učebními osnovami.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná po stránce faktografické, méně účinná v oblasti získávání klíčových dovedností a kompetencí.

Rozvrh hodin je sestaven se zřetelem na zásady psychohygieny. K jejich omezenému zohlednění (např. při zařazování výuky cizích jazyků na odpolední vyučovací hodiny) dochází v menším počtu případů vlivem obtížné organizace výuky při nízkém počtu pedagogických pracovníků vyučujících jednotlivé předměty. Vnitřní řád školy obsahuje potřebné informace, je však tvořený převážně formou nařízení a zákazů, se spíše formálním uvedením některých práv žáků v závěru. Je v něm uplatňován princip kolektivní viny za neprokázanou škodu. Jako jedno z výchovných opatření je nesprávně uvedena snížená známka z chování. Provozní řády odborných učeben jsou zpracovány. Žáci dostávají potřebné informace od třídních učitelů, prostřednictvím vývěsních tabulí a školního rozhlasu. Rodiče nezletilých žáků jsou o prospěchu a chování informováni na třídních schůzkách, studijními průkazy, v případě nutnosti písemně.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Ve škole pracuje výchovná poradkyně, která zároveň zastává funkci školního metodika prevence sociálně patologických jevů. Dílčí informace potřebné pro výkon obou funkcí získala v rámci kurzů pořádaných pedagogickým centrem a pedagogicko psychologickou poradnou. Její činnost je orientována především do oblasti profesního poradenství a prevence

užívání návykových látek, aktivity zaměřené na předcházení dalších společensky nepřijatelných jevů téměř nevyvíjí. Nezaměřuje se na pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Nezbytné informace, kontaktní adresy a telefonní čísla sděluje žákům prostřednictvím nástěnky umístěné ve společných prostorách. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2003/04 i minimální program prevence sociálně patologických jevů jsou zcela rámcové a formální. Počet akcí organizovaných školou v obou oblastech ve stávajícím školním roce je velmi nízký. Vybavení školy je pro výchovné poradenství i prevenci sociálně patologických jevů omezené především na prostředky audiovizuální techniky s námětem prevence návykových látek.

Výchovné poradenství nepřispívá ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře

Výuku zajišťují dvě plně kvalifikované pedagogické pracovnice. Při perspektivním plánování prostřednictvím rámcových tematických a časových plánů i při stanovení konkrétních výchovně vzdělávacích cílů v navštívených hodinách se učitelky zaměřovaly především na obsah a rozsah probíraného učiva a sledovaly jeho návaznost. Metodické vedení výuky, její přizpůsobení aktuálnímu složení tříd a rozvíjení individuálních vzdělávacích potřeb žáků ustupovalo při dlouhodobém i bezprostředním plánování do pozadí. Výuku vhodně doplňují návštěvy divadelních představení i účelně volené tematické exkurze. Žáci se každoročně zúčastňují olympiády v českém jazyce a recitačních soutěží. Učivo ve sledovaných vyučovacích hodinách bylo vždy probíráno odborně správně.

Při výuce měli žáci ve většině tříd vhodné učebnice, které však byly málo využívány k samostatné práci. V jedné hodině pracovali s kopírovanými literárními texty, v další měli ve skupinách k dispozici probíraný titul básnické sbírky. K demonstraci učitelkám sloužil obrazový a publicistický materiál. Zařazovaný poslech literárních nahrávek byl z důvodů nedostatečně zajištěné zpětné vazby málo funkční.

Výrazně převažovaly frontální vyučovací metody založené zejména na výkladu a řízeném rozhovoru s průběžným zápisem nového učiva do sešitů střídané individuálními činnostmi nebo poslechem nahrávek. Pouze v jedné navštívené hodině byl věnován rozsáhlejší prostor samostatné práci žáků s literárním textem a následnou prezentaci zjištěných informací. Vyučující pracovaly se všemi žáky jednotně, jen výjimečně zohledňovaly žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro talentované vytvářely málo odpovídajících příležitostí. Skupinové nebo kooperativní aktivity ani relaxační prvky cíleně nezařazovaly.

Vstupní motivace zůstala většinou omezena na pouhé sdělení cíle hodiny. V průběhu vyučující částečně motivovaly žáky uplatněním mezipředmětových vztahů, využitím zkušeností, ojediněle slovním oceněním výkonů. Výuka se vyznačovala klidnou pracovní atmosférou a pozitivními interakčními vztahy. Žáci pracovali odpovědně, projevy jejich nežádoucího chování nebyly zaznamenány. Učitelky jim umožňovaly vyslovit vlastní názor, důslednému rozvíjení komunikativních dovedností však věnovaly málo pozornosti. Souvislé mluvené projevy žáků, prvky tvůrčí diskuse, argumentace nebo polemiky se vyskytovaly zřídka.

Vědomosti žáků prověřovaly vyučující písemnými pracemi a individuálním zkoušením, objektivně, s odpovídající četností známek a částečným respektováním individuálních dispozic žáků. Schopnost jejich sebehodnocení a sebereflexe zpravidla nerozvíjely. V závěru hodin často z důvodu časového deficitu chybělo zhodnocení výkonů a splnění vytčených cílů. Způsob zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání a výchovy nepřesahuje rámec běžné klasifikace.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce

Předmět vyučují dvě pedagogické pracovnice bez odborné způsobilosti. Z pěti uskutečněných hospitací vyplynulo, že absence legislativně požadované odbornosti zásadním způsobem neovlivnila kvalitu sledovaných hodin. Jazyková vybavenost vyučujících je na velmi dobré úrovni, což se projevilo ve věcné i odborné správnosti výuky.

Při plánování výchovně vzdělávacího procesu učitelky zohlednily vhodnost, přiměřenost a návaznost stanovených cílů. V úvodní části vždy proběhla jejich konkretizace. V navštívených hodinách však nebyla patrná diferenciací úkolů, která by uspokojovala vzdělávací potřeby méně nadaných, talentovaných nebo pokročilejších žáků. Při konkrétní přípravě v menší míře vyučující promýšlely variabilitu učebních postupů, využití motivačních metod a v samotném průběhu neuplatňovaly účinné relaxační prvky. K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami přistupovaly s individuální pomocí i s nižší kvantitou zadávané práce.

Výuka sledovaných hodin probíhala ve dvou jazykových učebnách. K vybavení jedné patřila sluchátka, gramatické přehledy a vhodně uspořádané lavice. Ve druhé pracovně byl nainstalován videopřehrávač s televizorem, na stěnách visely gramatické přehledy a mapa Velké Británie. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, namnoženými materiály, oboustrannými slovníky a v jedné hodině s cizojazyčným časopisem. V části hodin vyučující zařadily poslech nahrávek rodilých mluvčích.

Při řízení výuky učitelky málo používaly pokyny v anglickém jazyce. V procesu osvojování cizího jazyka chyběla potřebná frekvence interakcí k rozvíjení ústního vyjadřování. Zvolená organizace nevytvářela prostor pro aktivní zapojení všech žáků do prováděných činností. Převažoval frontální přístup se začleňováním individuálních, méně již párových aktivit. Vyučující téměř nevytvářely komunikativní situace spojené s využitím dialogu ani nezařazovaly metody týmové spolupráce. Rovněž nižší střídání pracovních postupů i absence relaxačních prvků nepřispívaly k vytváření správné psychohygieny.

Jako stimulační prvky vyučující využívaly průběžnou motivaci prostřednictvím zkušeností žáků i reálií anglicky mluvících zemí. Vhodnou atmosféru podporující zájem žáků o studium zvoleného jazyka nenavozovaly vstupní motivací, rovněž motivace pochvalou nebyla častým prostředkem k získávání patřičné sebedůvěry žáků.

Komunikace probíhala v prostředí vzájemného respektu a akceptování stanovených pravidel chování. Vyučující průběžně kontrolovaly výsledky učení včetně domácí přípravy ústní i písemné. Klasifikace při individuálním hodnocení byla objektivní a řádně zdůvodněná. Ve sledovaných hodinách nedocházelo k závěrečnému shrnutí a zhodnocení výkonů žáků ani jejich sebehodnocení a sebereflexi.

Analýza výsledků vzdělávání a realizace opatření ke zlepšení v daném předmětu nebyla dokladována.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce mají dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce

Výuku realizují téměř v celém rozsahu kvalifikované pedagogické pracovnice. Pouze v jedné třídě prvního ročníku vyučuje druhému cizímu jazyku učitelka bez potřebné odborné a pedagogické způsobilosti, což negativně ovlivnilo kvalitu práce zejména v metodické oblasti. Výuku německého jazyka vhodně doplňuje zařazení vybraného předmětu konverzace v cizím jazyce. Perspektivní plánování probíhá v rámci předmětové komise na úrovni vytvoření tematických a časových plánů odpovídajících učebním osnovám a podporujících kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky stejně jako většina používaných učebnic.

Bezprostřední příprava na konkrétní vyučovací hodiny se lišila, část jich byla pečlivě organizačně promyšlená, ve zbývajících nebyla patřičně zohledněna oblast psychohygieny, variabilita učebních metod a forem práce ani uplatnění motivačních prvků. Zřetelně stanovené cíle byly většinou přiměřené aktuálnímu stavu skupiny, zřídka však respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Učitelky interpretovaly učivo odborně a věcně správně.

Vyučování probíhalo v kmenových učebnách, které nebyly pro výuku cizího jazyka dostatečně podnětné. Kromě učebnic měli žáci ve většině hodin k dispozici kopírované textové materiály, časopisy, obrazové pomůcky k procvičení a rozšíření slovní zásoby, v části hodin slovníky. Poslechové nahrávky rodilých mluvčích byly účelně zařazeny v polovině hodin, videozáznam a práce s mapou německy mluvících zemí pouze v jedné vyučovací hodině. Často chyběly názorné materiály podporující upevnění mluvnického učiva.

Převažovaly společné nebo individuální činnosti, řidčeji byly zařazovány párové a skupinové aktivity. Tvůrčí kooperativní práce nebo zpracování úkolů většího rozsahu nebylo zaznamenáno. Učitelky většinou sledovaly návaznost probíraného učiva, organizační pokyny prezentovaly srozumitelně, většinou v německém jazyce a uplatňovaly techniky podporující zapamatování. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytovaly pomoc při samostatné práci. Jen ojediněle diferencovaly zadávané úkoly podle schopností. Psychohygienické zásady výuky naplňovaly v části hodin variabilitou prováděných aktivit, polovina hodin však relaxační prvky zcela postrádala.

Při výuce nebyly uplatňovány vstupní motivační prvky. Vyučující ve většině hodin průběžně využívaly zkušeností žáků nebo zařazovaly jazykové kvízy, křížovky a jednoduché hry. V jedné hodině byla účelně uplatněna audiovizuální motivace. Ojedinělá byla motivace užitím autentických předmětů nebo reálií německy mluvících zemí a motivace pochvalou. Aktivita žáků a jejich zájem o výuku byly přímo úměrné používaným metodám a motivaci.

Interakční vztahy byly většinou pozitivní. Důsledná podpora rozvoje komunikativních dovedností žáků byla patrná jen v části hodin. Učitelky u nich rozvíjely zejména receptivní dovednosti – čtení, částečně i poslech s porozuměním a pochopení komunikativních podnětů učitele. Z produktivních dovedností vyžadovaly pouze kratší jazykové projevy často s použitím učebnice nebo jiného pomocného materiálu. Interaktivní projevy – nejčastěji jednoduché dialogy – zařazovaly jen v části hodin. Rozvíjení schopnosti formulovat myšlenky v diskusi nebyla zaznamenána ani v nejvyšších ročnících prvního cizího jazyka. Mluvené projevy značné části žáků se vyznačovaly komunikačním ostychem a malou schopností spontánní komunikace.

Výkony žáků hodnotily pedagogické pracovnice s potřebnou četností slovně i klasifikací, objektivně a s potřebným zdůvodněním. Rozvíjení schopnosti sebehodnocení a vzájemného hodnocení cíleně nepodporovaly. V závěru hodin často chybělo zhodnocení splnění výukových cílů. Analýza výsledků vzdělávání a výchovy nad rámec běžné klasifikace nebyla ve škole oficiálně prováděna.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a práci s počítačem

Vyučování sledovaných předmětů se řídí ročními tematickými plány, které obsahově odpovídají schváleným učebním osnovám. Při plánování výuky v předmětu práce s počítačem jsou jednotlivá témata modifikována v souladu s reálnými možnostmi materiálního a programového vybavení školy s přihlédnutím k praktickým potřebám žáků. V týdenních časových dotacích byly vyčleněny některé hodiny pro cvičení (kromě 3. ročníku oboru agropodnikání v matematice). Výuka matematiky probíhala v kmenových třídách. Didaktická

technika nebyla vzhledem k naplánovaným formám práce použita. Žáci pracovali převážně se sbírkami úloh, byli vedeni k účelnému využívání kalkulátorů.

Vyučovací hodiny práce s počítačem se uskutečnily v odborné učebně výpočetní techniky. Přístroje byly v době inspekce funkční, občasné drobné dílčí závady byly operativně odstraněny. Počet žáků v jednotlivých skupinách vytvářel podmínky pro individuální práci.

Vyučující byli na sledované hodiny velmi dobře připraveni. Při stanovení konkrétní náplně vyučovacích hodin navazovali na předcházející učivo. To vždy interpretovali na vysoké odborné úrovni.

Struktura a organizace výuky odpovídala věku a schopnostem žáků, náročnost řešených úloh byla přiměřená. Ve většině hodin matematiky byli žáci frontálním způsobem vedeni k logickému vyvozování souvislostí, k problémovému řešení matematických úloh a k dovednosti aplikovat teoretické poučky. Převážná část výuky práce s počítačem probíhala formou praktického řešení zadaných úkolů, které vyžadovalo aplikaci získaných poznatků a jejich vzájemné propojování. Vyučující obou sledovaných předmětů umožňovali žákům hledat alternativní postupy, vytvářeli prostor pro případnou individuální konzultaci a pomoc. Skupinové činnosti ani kooperativní formy výuky nezařazovali. Zvolené vyučovací metody, pracovní tempo a způsob zadávání samostatné práce umožňovaly jen omezenou diferenciaci učiva vzhledem k pokročilejším žákům. Přes úzký rejstřík použitých metod se hodiny vyznačovaly velkou efektivitou práce, stanovené výukové cíle byly splněny.

Všichni učitelé využívali hlavně průběžnou motivaci, vstupní motivaci omezili převážně na oznámení cíle a programu hodiny, popř. způsobu jeho plnění. Hodnocení zkoušených žáků bylo přiměřené, v hodinách práce s počítačem zaměřené na praktickou činnost a ve většině případů podrobně zdůvodněné. Sloužilo k získání zpětných informací o stavu vědomostí a dovedností. Ocenění dílčích úspěchů a sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno spíše výjimečně. Rovněž závěrečné zhodnocení průběhu hodiny a činnosti žáků často chybělo. Součástí pravidelného hodnocení v matematice jsou kontrolní práce, které vyučující řádně opravují, potřebnou pozornost věnují i rozboru příčin případných neúspěchů.

V klidné pracovní atmosféře všichni jedinci akceptovali a dodržovali pravidla vzájemné komunikace. Většinou měli pro ni vytvořen dostatečný prostor. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny především důslednou snahou o přesné a výstižné vyjadřování.

Výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech biologie, chov živočichů a živočišná výroba

Výuka sledovaných předmětů se uskutečnila ve velmi dobře vybavených odborných učebnách a laboratořích. Pozitivním jevem je dělení tříd na skupiny v části vyučovacích hodin při cvičeních. Časové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s učebními plány daných oborů. Probírané učivo odpovídalo osnovám schválených učebních dokumentů i tematickým a časovým plánům vyučujících. Vyučování vhodně doplňují odborné exkurze.

Struktura sledovaných hodin odpovídala stanoveným cílům. Perspektivní a bezprostřední příprava na vyučování i organizační pokyny respektovaly aktuální stav a složení tříd. Vyučující vhodně volili výběr, sled a množství informací, navazovali na předchozí znalosti, uplatňovali ekologická, regionální a bezpečnostní hlediska, v části hodin i mezipředmětové vztahy. Učivo interpretovali na velmi dobré odborné úrovni.

Názornost vyučování podporovali využitím zpětného projektoru, videa, modelů, vzorků přírodnin a dalších pomůcek. V některých hodinách byla snížena efektivita výuky použitím

málo účinných aktivizujících forem, což vedlo k pasivitě žáků a k převaze projevu vyučujícího. Samostatné tvůrčí práci byl pak ponechán menší prostor. Zvláště v části vyučovacích hodin cvičení byla patrná větší rozmanitost vyučovacích metod a úsilí o efektivnější způsob práce, byly uplatněny skupinové činnosti a samostatné aktivní učení. Vhodně byly propojeny teoretické poznatky s praktickými. Písemně zaznamenané výsledky vyučující kontrolují a klasifikují.

Ve všech sledovaných hodinách se učitelé zaměřovali především na průběžnou motivaci formou aktualizace učiva s využitím zkušeností a odborné praxe žáků. Vstupní motivace i závěrečné zhodnocení výkonu žáků a splnění vyučovacího cíle hodiny většinou chyběly. Stupeň osvojení učiva je pravidelně ověřován ústní i písemnou formou. Hodnocení žáků při zkoušení u tabule bylo objektivní, s odpovídající náročností a zdůvodněním. Efektivitu vyučovacího procesu snižovalo minimální zaměstnání ostatních žáků při individuální klasifikaci. Rovněž sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno jen vzácně.

Vzájemná komunikace probíhala na základě dohodnutých pravidel. Učitelé vyžadovali po žácích jazykově i odborně správné vyjadřování. Ti projevovali o nové učivo zájem, pracovali s chutí. Projevy nežádoucího chování se ve sledovaných hodinách nevyskytly.

Výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech ekonomika, ekonomika a podnikání, účetnictví, obchodní korespondence

Hodnocení vychází z jedenácti hospitací uskutečněných u šesti vyučujících. Předměty ekonomika, ekonomika a podnikání i účetnictví jsou vyučovány plně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. Výuku obchodní korespondence zajišťují dvě učitelky. Jedna má pouze pedagogickou způsobilost a druhá učí nekvalifikovaně. Absence požadovaného vzdělání částečně ovlivnila organizaci, funkční členění výchovně vzdělávacího procesu i užití metod a forem práce.

Při plánování sledovaných hodin učitelé zohledňovali vhodnost, přiměřenost a návaznost stanovených cílů i uplatňovali jejich konkretizaci. Pouze částečně respektovali individuální vzdělávací potřeby žáků. Učivo prezentovali srozumitelně, věcně a odborně správně.

Výuka obchodní korespondence je vhodně doplňována přípravou i účastí některých žáků v soutěžích zaměřených na grafické disciplíny a přepis cizojazyčného textu. Jednotlivci skládají základní státní zkoušku z psaní na stroji a obchodní korespondence.

Většina navštívených hodin probíhala v kmenových učebnách. Výuka obchodní korespondence byla realizována v odborné pracovně vybavené elektronickými psacími stroji. Žáci využívali učebnice, pracovní sešity, nakopírované materiály a časopisy. V předmětu ekonomika neměli k dispozici učebnice ani jiné materiály podporující samostatnou práci. V části hodin vyučující při výkladu učiva pracovali se zpětným projektorem.

Výuku obou ekonomických předmětů a účetnictví vedli vyučující převážně transmisivním způsobem s částečným využitím řízeného rozhovoru, průběžným zápisem a jen omezeným prostorem pro samostatnou práci žáků. Řešení problémových situací bylo ojedinělé, zadávání týmových úkolů nebo vyhledávání a zpracování informací nebylo zaznamenáno. Zejména v předmětu ekonomika a podnikání tak zcela ustupoval do pozadí klíčový požadavek učebních osnov – upřednostnění problémového vyučování před tradiční formou založenou na výkladu. Chybělo rovněž rozvíjení komunikativních, personálních a interpersonálních dovedností požadovaných osnovami. Tato skutečnost je výrazným negativem zejména ve třetím ročníku, kde při čtyřhodinové týdenní dotaci předmětu neměli žáci v prvním pololetí vyčleněny žádné vyučovací hodiny na cvičení.

Struktura hodin v obchodní korespondenci odpovídala charakteru předmětu. Žáci pracovali převážně samostatně podle pokynů učitelů a pod jejich kontrolou. Získávali dovednosti ovládat klávesnici psacího stroje desetiprstovou hmatovou metodou, zhotovovali písemnosti v normalizované úpravě, přepisovali cizojazyčný text a získávali vědomosti o obsahové náplni a stylizaci obchodních dopisů. Z materiálních důvodů nebyly rozvíjeny klíčové dovednosti využívat informační technologie.

Ve výchovně vzdělávacím procesu vyučující uplatňovali zejména průběžnou motivaci v podobě uvádění příkladů z praxe, využití zkušeností žáků i mezipředmětových vztahů. Vstupní motivaci vůbec nezařazovali a málo využívali i motivaci pochvalou.

Vzájemná interakce probíhala v klidné atmosféře s oboustranným akceptováním stanovených pravidel komunikace. Vyučující prověřovali znalosti žáků převážně frontálním opakováním a individuálním zkoušením. Jejich výkony hodnotili objektivně s patřičným slovním zdůvodněním. Prostor pro rozvoj komunikativních dovedností, prezentaci vlastních názorů i možnost diskuse žáci téměř nevyužívali. V převážné části navštívených hodin chybělo závěrečné shrnutí a zhodnocení výkonů žáků spojené s jejich sebehodnocením a sebereflexí. Analýza výsledků vzdělávání nad rámec běžné klasifikace v daných předmětech nebyla předložena.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech mají celkově dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V letošním a v minulém školním roce škola nevyužila standardizované testy. Jako dílčí prostředek porovnání s jinými středními školami v regionu slouží umístění žáků v jazykových, grafických, odborných i sportovních soutěžích. V některých všeobecně vzdělávacích i odborných předmětech vyučující využívají nad rámec běžné klasifikace vlastní evaluační nástroje v podobě testů. Jejich četnost je velmi nízká a chybí potřebná návaznost. Vyhodnocení probíhá v rámci předmětových komisí.

Rozbor těchto testů, následná opatření i zpětná vazba na cíle, obsah a metody výuky nebyly v průběhu inspekce písemně dokladovány. Zjišťování výsledků vzdělávání nemá systémový charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy se od poslední inspekce výrazněji nezměnily. Celkově jsou hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 24. 1. 2003 pod čj. 30 952/02-21 je v souladu se Zřizovací listinou Střední zemědělské a ekonomické školy, Třebíč, Žižkova 505, schválenou usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 045/05/01ZK ze dne 18. 9. 2001, ve znění dodatku č. 1 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 004/01/2002ZK ze dne 12. 2. 2002 a ve znění změn schválených usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 151/03/2003/ZK ze dne 17. 6. 2003.

Prezentace školy na veřejnosti, spolupráce s partnery

Na veřejnosti se škola prezentuje zejména každoročním organizováním Chovatelského dne, zemědělského plesu, dne otevřených dveří, bonitací šlechtitelského chovu prasnic na školním statku, účasti na veletrhu vzdělávání, prostřednictvím regionálního tisku a webových stránek.

Udržuje kontakty s partnery z oblasti základního a středního školství a se zemědělskými podniky v rámci regionu. Partnerem je rovněž Institut celoživotního vzdělávání Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně při organizaci doplňujícího pedagogického vzdělávání pracovníků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 24. 1. 2003 pod čj. 30 952/02-21
2. Zřizovací listina Střední zemědělské a ekonomické školy, Třebíč, Žižkova 505, schválená usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 045/05/01ZK ze dne 18. 9. 2001, ve znění dodatku č. 1 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 004/01/2002ZK ze dne 12. 2. 2002 a ve znění změn schválených usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 151/03/2003/ZK ze dne 17. 6. 2003
3. povinná dokumentace škol podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
4. výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002 – 2003
5. koncepce rozvoje školy
6. plán činnosti školy na školní rok 2003 – 2004
7. plán kontrolní činnosti na školní rok 2003 – 2004
8. organizační řád školy – leden 2002
9. tematické a časové plány vyučujících
10. vnitřní evaluační systém školy
11. provozní řád školy
12. vnitřní platový řád a vnitřní platový předpis
13. plány práce předmětových komisí pro školní rok 2003 – 2004
14. zápisy ze schůzí předmětových komisí ve školním roce 2003 – 2004
15. zápisy ředitele školy z provozních porad ve školním roce 2003 – 2004
16. hospitační záznamy ředitele školy a zástupce ředitele
17. plán práce výchovného poradce na školní rok 2003 – 2004
18. Minimální preventivní program v oblasti zneužívání návykových látek „škola bez drog“ – školní rok 2003 - 2004
19. vyhodnocení činnosti výchovného poradce ve školním roce 2002 – 2003
20. Vyhodnocení drogové situace na SZEŠ Třebíč ve školním roce 2002 – 2003
21. inventura učebnic k 30. 11. 2003
22. seznam knih a učebních pomůcek nakoupených v roce 2004
23. plán investiční činnosti oprav a údržby majetku pro rok 2003 – 2004
24. písemné práce žáků

ZÁVĚR

V oblasti personálních podmínek vzdělávání a výchovy je kladně hodnocena organizace činnosti a provozu školy včetně přenosu informací. Menší část pedagogických pracovníků vyučuje bez požadované kvalifikace. Nedostatky byly zaznamenány zejména v systému vedení zaměstnanců, ve způsobu kontroly a hodnocení jejich pedagogické práce. Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají vzhledem ke schváleným učebním dokumentům dobrou úroveň.

Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu žáků nadprůměrné. Škola má velmi dobré materiálně technické zázemí pro výuku odborných předmětů oboru agropodnikání, na nižší úrovni je vybavení pro část sledovaných předmětů všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů studijního oboru ekonomika zemědělství a výživy. Kvalitu výuky negativně ovlivňuje zejména zastarávající výpočetní technika. Celkově jsou materiálně technické podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem k předmětu inspekce hodnoceny jako dobré.

Průběh vzdělávání a výchovy ve většině sledovaných předmětů se vyznačoval upřednostňováním faktografické stránky výuky před vytvářením klíčových dovedností a kompetencí. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy mají vzhledem k předmětu inspekce dobrou úroveň.

Od poslední inspekce došlo ke zlepšení dodržování závazných právních předpisů. V oblasti výchovného poradenství byla ustavena funkce výchovného poradce, jehož činnost je však pouze formální. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy se v uplynulém pětiletém období výrazněji nezměnily.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Dana Musilová	Dana Musilová
Členka týmu	PaedDr. Olga Drápalová	Olga Drápalová
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Hutař	Jaroslav Hutař
Členka týmu	Renáta Hánová	

V Třebíči dne 3. března 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 3. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Lubomír Klička, CSc.

Lubomír Klička

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Otmarova 3, 674 01 Třebíč. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, mládeže a sportu, Žižkova 57, 587 33 Jihlava	2004-03-19	k4-1053/04-05097

Připomínky řediteleškoly

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky byly/nebyly podány.